TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Chip Việt cần thị trường nội địa để tạo bước tiến thương mại

06:28 03/11/2026

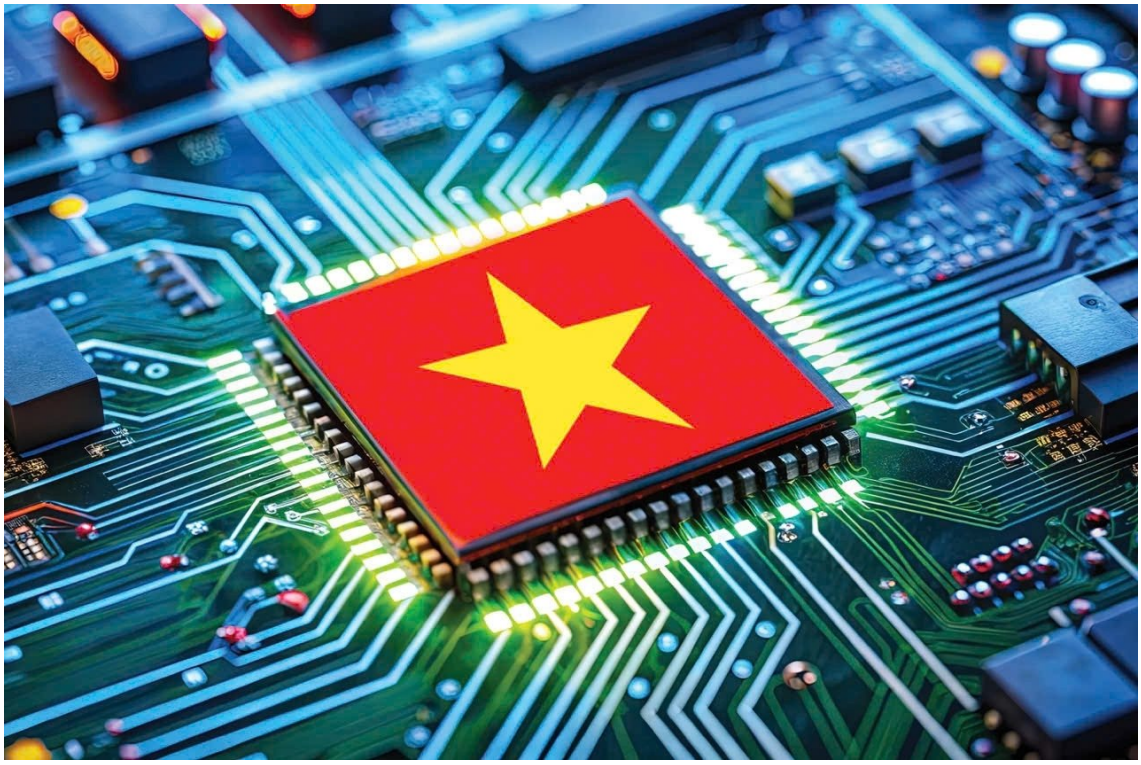
Thay vì chỉ tìm kiếm cơ hội tham gia chuỗi cung ứng bán dẫn toàn cầu, Việt Nam cần khai thác chính nhu cầu công nghệ trong nước để tạo thị trường cho sản phẩm chip nội địa. Khi các doanh nghiệp sản xuất thiết bị trở thành khách hàng, chip do kỹ sư Việt Nam thiết kế mới có cơ hội bước ra khỏi phòng nghiên cứu.

Nhu cầu trong nước có thể trở thành thị trường cho chip Việt

Việt Nam đang có nhiều lĩnh vực cần ứng dụng chip bán dẫn, từ camera giám sát, thiết bị viễn thông, robot công nghiệp đến phương tiện giao thông điện và hệ thống IoT. Đây là những thị trường có nhu cầu thực tế, đồng thời mở ra cơ hội để doanh nghiệp trong nước tham gia sâu hơn vào quá trình phát triển sản phẩm công nghệ.

Theo Bộ Khoa học và Công nghệ, năm 2025, ngành công nghiệp bán dẫn Việt Nam đạt doanh thu hơn 21 tỷ USD, thu hút trên 14 tỷ USD vốn đầu tư nước ngoài với hơn 240 dự án. Cả nước có khoảng 60 doanh nghiệp thiết kế vi mạch và hơn 7.000 kỹ sư thiết kế bán dẫn.

Tuy nhiên, quy mô ngành tăng trưởng chưa đồng nghĩa với việc sản phẩm chip nội địa có thị trường tiêu thụ tương xứng. Một nghịch lý đang tồn tại là doanh nghiệp Việt Nam có khả năng nghiên cứu, thiết kế nhưng chưa có nhiều cơ hội đưa sản phẩm vào các thiết bị được sản xuất trong nước.

Nhu cầu chip trong các thiết bị công nghiệp, camera AI, robot và phương tiện điện có thể mở ra thị trường ban đầu cho sản phẩm bán dẫn Việt Nam.

Trong khi đó, nhiều doanh nghiệp sản xuất thiết bị vẫn sử dụng linh kiện nhập khẩu hoặc lựa chọn giải pháp đã có sẵn trên thị trường quốc tế. Điều này đặt ra yêu cầu phải hình thành sự kết nối giữa hai nhóm doanh nghiệp: bên phát triển chip và bên có nhu cầu sử dụng chip.

Ông Nguyễn Anh Tuấn, Giám đốc Trung tâm quốc gia hỗ trợ sản xuất thử chip bán dẫn, cho biết chi phí nghiên cứu, chế tạo thử và kiểm định lớn đang là trở ngại đối với doanh nghiệp. Sản phẩm sau thiết kế còn phải trải qua nhiều bước đánh giá mới có thể được khách hàng chấp nhận.

Vì vậy, phát triển chip chuyên dụng theo nhu cầu cụ thể được xem là hướng đi đáng chú ý. Danh mục 20 nhóm chip chuyên dụng mà Bộ Khoa học và Công nghệ đang hoàn thiện để đề xuất Nhà nước ưu tiên đặt hàng có thể tạo định hướng cho doanh nghiệp tập trung vào những lĩnh vực có khả năng ứng dụng.

Từ nhu cầu công nghệ đến đơn hàng thương mại

Điểm quan trọng hiện nay là biến nhu cầu ứng dụng công nghệ thành đơn hàng cụ thể. Các doanh nghiệp sản xuất camera, thiết bị an ninh, robot, phương tiện điện và hệ thống viễn thông cần tham gia ngay từ đầu vào quá trình xác định yêu cầu kỹ thuật. Khi có đơn vị sử dụng đồng hành, nhóm thiết kế sẽ biết sản phẩm cần đáp ứng tiêu chuẩn nào, giá thành ra sao và có khả năng tiêu thụ ở

quy mô nào.

Đặng Minh Tuấn, Phó Chủ tịch cấp cao Tập đoàn Công nghệ CMC, Viện trưởng Viện Nghiên cứu ứng dụng Công nghệ CMC, cho rằng khách hàng đầu tiên là một trong những nút thắt lớn nhất của chip Việt Nam. Doanh nghiệp sản xuất thiết bị thường thận trọng khi sử dụng sản phẩm chưa có hồ sơ vận hành thực tế.

Điều này cho thấy cần có cơ chế chia sẻ rủi ro trong giai đoạn thương mại hóa. Nhà nước có thể hỗ trợ một phần kinh phí chế tạo thử, kiểm định; doanh nghiệp công nghệ cung cấp môi trường thử nghiệm; còn đơn vị sản xuất thiết bị tham gia đánh giá và từng bước đặt hàng khi sản phẩm đạt yêu cầu.

Hạ tầng sản xuất thử cũng là yếu tố cần được quan tâm. Trung tâm quốc gia hỗ trợ sản xuất thử chip bán dẫn đang xây dựng quy trình, tiêu chí và định mức hỗ trợ, dự kiến hoàn thiện trong nửa đầu năm 2027. Nhà máy sản xuất chip do Viettel đầu tư tại Khu Công nghệ cao Hòa Lạc được kỳ vọng bắt đầu sản xuất thử vào cuối năm 2027.

Bên cạnh đó, hợp tác nghiên cứu quốc tế tiếp tục mở rộng cơ hội tiếp cận công nghệ. Ngày 22/7/2026, NAFOSTED công bố tài trợ 5 nhiệm vụ hợp tác nghiên cứu Việt Nam - Nhật Bản trong lĩnh vực bán dẫn, tập trung vào chip AI, cảm biến và linh kiện điện tử công suất.

Tuy nhiên, công nghệ chỉ thực sự tạo ra giá trị kinh tế khi có sản phẩm được ứng dụng, khách hàng chấp nhận và doanh nghiệp có khả năng duy trì hoạt động sản xuất. Do đó, bên cạnh thu hút đầu tư và đào tạo nhân lực, việc hình thành thị trường tiêu thụ trong nước cần được xem là một nhiệm vụ trọng tâm. Những đơn hàng đầu tiên từ doanh nghiệp Việt sẽ là phép thử quan trọng đối với chất lượng, giá thành và năng lực cạnh tranh của chip nội địa.

Minh Thành *(t/h)*